

มาตรฐานสินค้าเกษตร

มกษ. 6914-2560

THAI AGRICULTURAL STANDARD

TAS 6914-2017

**การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับ
ฟาร์มไก่พื้นเมืองแบบเลี้ยงปล่อย**

GOOD AGRICULTURAL PRACTICES

FOR FREE RANGE INDIGENOUS CHICKEN FARM

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ICS 65.020.30

ISBN XXX-XXX-XXX-X

มาตรฐานสินค้าเกษตร

มกษ. 6914-2560

THAI AGRICULTURAL STANDARD

TAS 6914-2017

**การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับ
ฟาร์มไก่พื้นเมืองแบบเลี้ยงปล่อย**

GOOD AGRICULTURAL PRACTICES

FOR FREE RANGE INDIGENOUS CHICKEN FARM

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

50 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0 2561 2277 โทรสาร 0 2561 3373

www.acfs.go.th

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 134 ตอนพิเศษ 293 ง

วันที่ 28 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2560

คณะกรรมการวิชาการพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตร
เรื่อง ไก่พื้นเมือง

1.	อธิบดีกรมปศุสัตว์ หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย
นายไพโรจน์ เสงแสงชัย รองอธิบดี	ประธานกรรมการ
2.	ผู้แทนสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
นางสาวยุพา เหล่าจินดาพันธ์
นางสาวก่อวดี ผลเกลี้ยง	กรรมการ
3.	ผู้แทนสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์
นายพลกฤษณ์ อ้อยตา
นางสาวอัญญารัตน์ ราชประโคน	กรรมการ
4.	ผู้แทนสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์
นายอำนาจ เลี้ยวธารากุล
นางสาวตรุณี โสภา	กรรมการ
5.	ผู้แทนสำนักงานปศุสัตว์เขต 5 กรมปศุสัตว์
นายชัยโรจน์ โพธิ์เจริญ
นางมนิษฐา ประชุม	กรรมการ
6.	ผู้แทนคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
นายมนต์ชัย ดวงจินดา
นางสาวสจี กัณหาเรียง
นายพิชญ์รัตน์ แสนไชยสุริยา	กรรมการ
7.	ผู้แทนคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัตรชัย สารชัย	กรรมการ
8.	ผู้แทนสภาเกษตรกรแห่งชาติ
นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์
นายมนตรี ถาวร	กรรมการ
9.	ผู้แทนสมาคมสัตว์บาลแห่งประเทศไทย
ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
นายสาโรจน์ เจียรระคงมัน
นายจักรภพ บุญกว้าง	กรรมการ
10.	ผู้แทนสมาคมสัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มสัตว์ปีก
นายครรชิต แซ่ตั้ง	กรรมการ

11. ผู้แทนสมาคมอนุรักษ์และพัฒนาไก่พื้นเมืองไทย	กรรมการ
12. ผู้แทนชมรมไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่
นายชิมโอน ปัญญา
นายมานะ ส่วนบุญ	กรรมการ
13. นายนพพร วายุโชติ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการผลิตเนื้อสัตว์	กรรมการ
14. นายสมบัติ ศุภประภากร
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการควบคุมการผลิตเนื้อสัตว์	กรรมการ
15. ผู้แทนสำนักกำหนดมาตรฐาน
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
นางสาวจิรจิต ดิศสนะ	กรรมการและเลขานุการ

โก๋พื้นเมือง เช่น โก๋พันธุ์ประตูทางดำ โก๋พันธุ์เหลืองหางขาว โก๋พันธุ์แดง และโก๋พันธุ์ซี เป็นแหล่งอาหาร และสร้างความมั่นคงทางอาหารให้แก่คนไทยมาโดยตลอด และเป็นทางเลือกในการสร้างอาชีพให้แก่เกษตรกรรายย่อย ซึ่งยังคงเป็นที่ต้องการของตลาดและมีราคาแพง ในการสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้บริโภค รวมถึงเป็นการเพิ่มคุณค่าและขยายตลาดที่สูงกว่า โดยการพัฒนาและสร้างระบบมาตรฐานการผลิต เพื่อให้ได้มาตรฐานโดยเริ่มจากระดับฟาร์ม คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร จึงเห็นสมควรกำหนด มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโก๋พื้นเมืองแบบเลี้ยงปล่อย

มาตรฐานสินค้าเกษตรนี้กำหนดขึ้นโดยใช้เอกสารต่อไปนี้เป็นแนวทาง

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ. 2558. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโก๋พื้นเมือง. มกษ. 6903-2558.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). 2557. รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการระบบการสร้างอาชีพ การเลี้ยงโก๋ประตูทางดำอย่างยั่งยืน.

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร :
การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มไก่พื้นเมืองแบบเลี้ยงปล่อย
ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑

ด้วยคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร เห็นสมควรกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มไก่พื้นเมืองแบบเลี้ยงปล่อย เป็นมาตรฐานทั่วไป ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบมติคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงออกประกาศกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มไก่พื้นเมืองแบบเลี้ยงปล่อย มาตรฐานเลขที่ มกษ. 6914-2560 ไว้เป็นมาตรฐานทั่วไป ดังมีรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตรฐานสินค้าเกษตร

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มไก่พื้นเมือง

แบบเลี้ยงปล่อย

1. ขอบข่าย

มาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ ครอบคลุมข้อกำหนดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มไก่พื้นเมืองแบบเลี้ยงปล่อยเพื่อการค้า ตั้งแต่องค์ประกอบฟาร์ม อาหาร น้ำ การจัดการฟาร์ม การจัดการสุขภาพสัตว์ การจัดการสวัสดิภาพสัตว์ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และการบันทึกข้อมูล เพื่อผลิตไก่พื้นเมืองที่มีสุขภาพแข็งแรง และได้เนื้อไก่ที่เหมาะสมสำหรับการบริโภค

2. นิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ มีดังต่อไปนี้

2.1 ไก่พื้นเมือง (indigenous chicken/native chicken) หมายถึง ไก่ที่มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Gallus gallus* หรือ *Gallus domesticus* ครอบคลุมไก่พื้นเมืองไทยหรือไก่พื้นเมืองลูกผสม เป็นสายพันธุ์ที่ทนทานต่อสภาพแวดล้อม สามารถเลี้ยงแบบปล่อยได้ เช่น ไก่พันธุ์ประดู่หางดำ ไก่พันธุ์เหลืองหางขาว ไก่พันธุ์แดง และไก่พันธุ์ซี

2.2 การเลี้ยงไก่แบบปล่อย (free range chicken farming) หมายถึง การจัดการเลี้ยงไก่ ซึ่งมีช่วงเวลาในแต่ละวันที่ปล่อยให้ไก่ได้ออกมาภายนอกโรงเรือนซึ่งเป็นพื้นดินที่มีหญ้าหรือพืชที่เป็นอาหารได้อย่างอิสระ ไก่ได้แสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติ เช่น การไชรัน ค่อยเหยย จิกกินพืช ผัก ทำให้ไก่อารมณ์ดี และมีความสุข

2.3 ฟาร์มไก่พื้นเมืองแบบเลี้ยงปล่อย (free range indigenous chicken farm) หมายถึง สถานที่เลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อการค้า ซึ่งครอบคลุมถึง โรงเรือน และพื้นที่เลี้ยงปล่อย สถานที่เก็บและเตรียมอาหารสัตว์ บริเวณสำหรับทำลายซาก จุรวบรวมขยะ เป็นต้น

2.4 โรงเรือน (house) หมายถึง อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใช้เลี้ยงไก่พื้นเมืองสำหรับเป็นที่พักอาศัย มีหลังคากันแดดกันฝนและมีวัสดุล้อมรอบโรงเรือน เช่น โครงไม้ที่มีตาข่าย และป้องกันไม่ให้สัตว์อื่นเข้า เช่น นก

2.5 พื้นที่เลี้ยงไก่แบบปล่อย หมายถึง บริเวณการเลี้ยงไก่ที่เป็นพื้นดินนอกโรงเรือน มีหญ้าหรือพืชที่เป็นอาหาร และอยู่เชื่อมต่อกับโรงเรือน เพื่อมีบริเวณให้ไก่แสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติ

3. ข้อกำหนด

ข้อกำหนดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับไก่พื้นเมืองแบบเลี้ยงปล่อย ให้เป็นตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 รายการและข้อกำหนดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับไก่พื้นเมืองแบบเลี้ยงปล่อย

รายการ	ข้อกำหนด
1. องค์ประกอบฟาร์ม 1.1 สถานที่ตั้ง	1.1.1 ต้องได้รับการยินยอมจากหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น 1.1.2 ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม ไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชน และมีแหล่งน้ำสะอาดเพียงพอต่อการเลี้ยงสัตว์ 1.1.3 ตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจากอันตรายทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ เว้นแต่มีมาตรการป้องกันอันตรายที่มีประสิทธิภาพ
1.2 ฝูงและลักษณะฟาร์ม	1.2.1 พื้นที่ฟาร์มมีขนาดเพียงพอเหมาะสมในการเลี้ยงสัตว์ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพสัตว์และสิ่งแวดล้อม มีรั้วรอบพื้นที่การเลี้ยง 1.2.2 มีการวางผังฟาร์มที่ดี และจัดพื้นที่เป็นสัดส่วนอย่างชัดเจน เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ เช่น บริเวณเลี้ยงสัตว์ เก็บอาหารสัตว์ เก็บอุปกรณ์ ทำลายซากสัตว์ รวบรวมขยะและสิ่งปฏิกูล และที่พักอาศัย
1.3 โรงเรือน	1.3.1 สร้างด้วยวัสดุที่คงทน แข็งแรง ง่ายต่อการทำความสะอาดและบำรุงรักษา มีการระบายอากาศที่ดีและไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อคนและไก่ สามารถป้องกันนกไม่ให้เข้าสู่บริเวณโรงเรือนได้

รายการ	ข้อกำหนด
	<p>1.3.2 มีพื้นที่เพียงพอในการเลี้ยงไก่ ให้ไก่สามารถแสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติได้</p> <p>1.3.3 ในกรณีที่ใช้วัสดุรองพื้นภายในโรงเรือน วัสดุที่ใช้ต้องใหม่ สะอาดแห้ง และมีการฆ่าเชื้อก่อนนำมาใช้</p>
1.4. พื้นที่เลี้ยงปล่อย	มีพื้นที่เลี้ยงปล่อยภายนอกโรงเรือนอย่างเพียงพอ ให้ไก่มีความเป็นอยู่ตามธรรมชาติ เป็นพื้นที่มีหญ้าหรือพืชที่เป็นอาหาร
2. อาหารสำหรับไก่พื้นเมือง	<p>2.1 กรณีที่ใช้อาหารสำเร็จรูป ต้องมีคุณภาพและมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ และให้ตรวจสอบคุณภาพอาหารไก่ทางกายภาพในเบื้องต้น และเก็บตัวอย่างอาหารในแต่ละรุ่นเพื่อใช้วิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการหากเกิดกรณีมีปัญหาหรือข้อสงสัย</p> <p>2.2 ในกรณีที่ผสมอาหารเองในฟาร์ม วัตถุดิบที่ใช้หรือสิ่งที่เติมในอาหารต้องมีคุณภาพ ปลอดภัย และห้ามใช้สารต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์</p> <p>2.3 ใช้ภาชนะให้อาหารที่สะอาดและเหมาะสมกับจำนวนและอายุของไก่ และจัดวางในโรงเรือนเท่านั้น และอยู่ในตำแหน่งที่ไก่ทุกตัวเข้าถึงอาหารสัตว์ได้</p> <p>2.4 การผสมสารเคมีหรือยาในอาหารเพื่อรักษาโรค ต้องอยู่ภายใต้การดูแลรับผิดชอบของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม รวมถึงมีสถานที่เก็บอาหารสัตว์ผสมยาแยกออกจากการเก็บอาหารทั่วไปและมีป้ายบ่งชี้</p> <p>2.5 มีสถานที่เก็บอาหารไก่ที่สามารถป้องกันการปนเปื้อนและการเสื่อมสภาพของอาหารสัตว์ได้</p>
3. น้ำสำหรับไก่พื้นเมือง	<p>3.1 แหล่งน้ำที่ใช้ในฟาร์มต้องสะอาด เพียงพอ และอยู่ในบริเวณที่ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็นอันตราย</p> <p>3.2 ใช้ภาชนะให้น้ำที่สะอาด เพียงพอ</p> <p>3.3 อยู่ในตำแหน่งที่ไก่ทุกตัวเข้าถึงภาชนะให้น้ำได้สะดวก</p> <p>3.4 การผสมสารเคมีหรือยาในน้ำเพื่อรักษาโรค ต้องอยู่ภายใต้การดูแลรับผิดชอบของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม</p>

รายการ	ข้อกำหนด
4. การจัดการฟาร์ม	<p>4.1 มีคู่มือการจัดการฟาร์มที่แสดงรายละเอียดการปฏิบัติงานที่สำคัญภายในฟาร์ม ได้แก่ ระบบการเลี้ยง การจัดการอาหารและน้ำสำหรับไก่ การทำความสะอาดและบำรุงรักษา การจัดการด้านสุขภาพไก่ การจัดการด้านสวัสดิภาพสัตว์ปีก การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และแบบบันทึกข้อมูล</p>
4.2 บุคลากร	<p>4.2.1 มีการจัดการแรงงานที่เหมาะสม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) มีหนังสือสัญญาการจ้างงาน (2) จ้างแรงงานที่มีอายุไม่น้อยกว่า 18 ปีบริบูรณ์ (3) กรณีเป็นแรงงานต่างด้าวต้องมีหนังสือเดินทางที่ถูกต้องตามกฎหมายและมีใบอนุญาตทำงาน (4) จัดสวัสดิการแก่ผู้ใช้แรงงานอย่างเหมาะสมและพอเพียง (5) จัดหาอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน (6) ปฏิบัติต่อลูกจ้างชายและหญิงโดยเท่าเทียมกันในการจ้างงาน <p>4.2.2 มีจำนวนบุคลากรพอเหมาะกับจำนวนไก่ที่เลี้ยง มีการจัดแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจน</p> <p>4.2.3 บุคลากรที่ทำหน้าที่เลี้ยงไก่ต้องมีความรู้และได้รับการฝึกอบรมหรือได้รับการถ่ายทอดความรู้เพื่อให้เลี้ยงไก่ได้อย่างถูกต้อง</p> <p>4.2.4 มีสัตวแพทย์ที่มีใบรับรองเป็นผู้ควบคุมฟาร์มสัตว์ปีกกำกับดูแลด้านสุขภาพไก่</p> <p>4.2.5 บุคลากรต้องมีสุขลักษณะส่วนบุคคลที่ดีและต้องได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี</p>
4.3 การทำความสะอาดและบำรุงรักษา	<p>4.3.1 โรงเรือน และอุปกรณ์ต้องสะอาด ถูกสุขลักษณะ</p> <p>4.3.2 บำรุงรักษาโรงเรือนและอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพดี มีความปลอดภัยต่อไก่และผู้ปฏิบัติงาน</p> <p>4.3.3 ทำความสะอาด ซ้ำเชื้อโรงเรือนและอุปกรณ์หลังจากย้ายไก่รุ่นเก่าออกและก่อนนำไก่รุ่นใหม่เข้าเลี้ยง</p>

รายการ	ข้อกำหนด
	<p>4.3.4 หลังจากย้ายไถ่ร่นเก่าออก ให้ปิดพักโรงเรือนก่อนนำไถ่ร่นใหม่เข้าเลี้ยง หรือปฏิบัติตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด</p> <p>4.3.5 พื้นที่เลี้ยงแบบปล่อยต้องมีการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อหลังจากย้ายไถ่ร่นเก่าออก และก่อนนำไถ่ร่นใหม่เข้ามาเลี้ยง</p> <p>4.3.6 สารเคมี ยาฆ่าเชื้อ หรือวัตถุอันตรายที่ใช้ในกระบวนการต่างๆ ให้ใช้ตามคำแนะนำของฉลากผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมปศุสัตว์ หรือตามคำแนะนำของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มสัตว์ปีก</p>
4.4 การจัดการพื้นที่เลี้ยงปล่อย	4.4.1 พื้นที่เลี้ยงปล่อยภายนอกโรงเรือน หญ้าหรือพืชที่เป็นอาหารต้องมีการหมุนเวียนหรือพักแปลง หรือกรณีหญ้าหรือพืชที่เป็นอาหารไก่ไม่เพียงพอ ต้องมีการเสริมหญ้าหรือพืชจากภายนอก
<p>5. สุขภาพสัตว์</p> <p>5.1 การป้องกันและควบคุมโรค</p>	<p>5.1.1 การจัดการสุขภาพสัตว์ การไฉ่ยา และโปรแกรมวัคซีน อยู่ภายใต้ความดูแลของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม</p> <p>5.1.2 มีการป้องกันและฆ่าเชื้อโรค ยานพาหนะ อุปกรณ์ และบุคคลก่อนเข้า-ออกฟาร์ม รวมถึงมีการจดบันทึกการผ่านเข้า-ออกฟาร์มของบุคคลภายนอกที่สามารถตรวจสอบได้</p> <p>5.1.3 มีมาตรการควบคุมสัตว์พาหะนำเชื้อ</p> <p>5.1.4 กรณีเกิดโรคระบาดหรือสงสัยว่าเกิดโรคระบาด ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์และคำแนะนำของกรมปศุสัตว์</p> <p>5.1.5 การจัดการซากไก่ให้อยู่ในดุลยพินิจของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มด้วยวิธีเหมาะสม</p>
5.2 การบำบัดโรคสัตว์	อยู่ภายใต้การดูแลของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มโดยปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการสัตวแพทย์ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมและตามข้อกำหนดในมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. 9032 เรื่อง ข้อปฏิบัติการควบคุมการใช้ยาสัตว์ และห้ามใช้ฮอร์โมนเร่งการเจริญเติบโต
6. สวัสดิภาพสัตว์	ดูแลไก่ให้มีความเป็นอยู่ที่สบาย หากไก่ ป่วย บาดเจ็บ พิการ หรือคั่งทิ้ง ควรได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสม เพื่อมิให้เกิดความทุกข์ทรมาน

รายการ	ข้อกำหนด
7. ลี้งแวดล้อม	<p>7.1 กำจัดหรือจัดการขยะมูลฝอย ของเสีย และมูลไก่ ด้วยวิธีการที่เหมาะสม และถูกสุขลักษณะ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>7.2 กรณีปล่อยน้ำที่ใช้ในฟาร์มออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะให้บำบัดน้ำเสียอย่างถูกต้องจากฟาร์มก่อน</p> <p>7.3 ก่อนเคลื่อนย้ายวัสดุรองพื้นหลังการปลดไก่ ต้องป้องกันการฟุ้งกระจายของวัสดุรองพื้น</p> <p>7.4 ในกรณีเป็นขยะติดเชื้อ ให้แยกทำลายและกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้องตามดุลยพินิจของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม</p>
8. การบันทึกข้อมูล	<p>8.1 ให้บันทึกข้อมูลผลการปฏิบัติงานในขั้นตอนที่สำคัญในการจัดการฟาร์ม ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ผลผลิต และการควบคุมโรค ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการด้านบุคลากร การจัดการด้านการผลิต และการควบคุมป้องกันและบำบัดโรค</p> <p>8.2 ให้เก็บรักษานบันทึกเป็นเวลาอย่างน้อย 3 ปี</p>